

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2
IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA
W SIEWIERZU**

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

ramy organizacyjne i standard działania szkoły

ROK SZKOLNY 2026/2027

Adres szkoły	ul. Długa 2, 42-470 Siewierz
Charakter dokumentu	stały system organizacji doradztwa; podstawa corocznego programu realizacji
Podstawa aktualizacji	rozporządzenie z 20 stycznia 2026 r. (Dz.U. poz. 73)

Siewierz, wrzesień 2026 r.

1. Status i przeznaczenie dokumentu

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) określa sposób, w jaki szkoła planuje, koordynuje, realizuje, dokumentuje i ocenia działania wspierające dzieci i uczniów w poznawaniu siebie, świata zawodów, rynku edukacyjnego oraz w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.

2. Podstawa prawna i dokumenty odniesienia

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności art. 26a, art. 26b, art. 46b i art. 109 ust. 1 pkt 7 – w aktualnym brzmieniu.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325), zmienione rozporządzeniem Ministra Edukacji z 20 stycznia 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 73).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z 22 lipca 2026 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2026 r. poz. 1028).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji z 22 stycznia 2026 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego (M.P. z 2026 r. poz. 146).
- Statut szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny, zasady udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz coroczny program realizacji doradztwa zawodowego.

3. Standard WSDZ od roku szkolnego 2026/2027

Obszar	Standard organizacyjny
Dane i prognozy	Systematyczna analiza prognozy MEN, prognoz rynku pracy i monitoringu karier absolwentów; wykorzystywanie w pracy z uczniami i rodzicami.
Rodzice jako uczestnicy	Spotkania, warsztaty lub wydarzenia, w których rodzice aktywnie pracują nad sposobami wspierania decyzji dziecka.
Partner branżowy	Program roczny opracowywany we współpracy z lokalnym lub regionalnym pracodawcą, izbą gospodarczą albo przedstawicielem branży.
Narzędzia cyfrowe	Wykorzystanie platform edukacyjnych, baz zawodów, prognoz i kanałów komunikacji z doradcą oraz zapoznanie z nimi uczniów i rodziców.
Doświadczenie środowiska pracy	Wizyty u pracodawców, w BCU, szkołach zawodowych, CKZ lub placówkach kształcenia ustawicznego, stosownie do możliwości.

Obszar	Standard organizacyjny
Treści przyszłości	AI i nowe technologie, praca zdalna, elastyczne zatrudnienie, przedsiębiorczość, kwalifikacje, wolontariat i projekty społeczne.

4. Założenia i zasady działania

- ciągłość – działania obejmują wszystkie etapy edukacyjne i są dostosowane do wieku;
- powszechność – każdy uczeń ma dostęp do informacji, zajęć i wsparcia;
- podmiotowość – uczeń podejmuje decyzje, a szkoła i rodzice wspierają jego autonomię;
- rzetelność – informacje pochodzą ze sprawdzonych, aktualnych i możliwie urzędowych źródeł;
- neutralność – szkoła nie promuje jednej szkoły, zawodu ani pracodawcy;
- dostępność – materiały i formy udziału są dostosowane do zróżnicowanych potrzeb uczniów;
- współpraca – doradztwo jest wspólnym zadaniem kadry, rodziców i otoczenia społeczno-gospodarczego;
- ewaluacja – decyzje programowe wynikają z diagnozy potrzeb i dowodów realizacji.

5. Adresaci WSDZ

- dzieci w oddziale przedszkolnym – jeżeli jest prowadzony w strukturze szkoły;
- uczniowie klas I–VIII, ze szczególnym wsparciem uczniów klas VII–VIII;
- rodzice i opiekunowie prawni;
- dyrektor, doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów i edukacji wczesnoszkolnej;
- pedagog, psycholog, nauczyciele współorganizujący, specjaliści i pracownicy biblioteki;
- partnerzy zewnątrzni współpracujący ze szkołą.

6. Cele systemu

6.1. Cel główny

Przygotowanie ucznia do świadomego, samodzielnego i odpowiedzialnego planowania rozwoju edukacyjnego i zawodowego, z uwzględnieniem własnych zasobów, stanu zdrowia, możliwości uczenia się, realiów rynku pracy oraz konsekwencji podejmowanych decyzji.

6.2. Cele szczegółowe

- rozwijanie samoświadomości, rozpoznawania zainteresowań, uzdolnień, kompetencji, wartości i aspiracji;
- poznawanie zawodów, kwalifikacji, środowisk pracy i dróg dochodzenia do zawodu;
- rozumienie lokalnego, regionalnego i krajowego rynku pracy oraz znaczenia prognoz;
- poznawanie systemu edukacji, ofert szkół ponadpodstawowych i zasad rekrutacji;
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania, porównywania i krytycznej oceny informacji cyfrowej;
- rozpoznawanie wpływu nowych technologii, w tym AI, na zawody i formy zatrudnienia;
- kształtowanie kompetencji decyzyjnych, planowania, autoprezentacji, współpracy i uczenia się przez całe życie;
- przygotowanie rodziców do wspierania dziecka bez przejmowania za nie decyzji;
- zapewnienie uczniom wymagającym wsparcia dostępnych i bezpiecznych form doradztwa.

7. Struktura treści WSDZ

Obszar treści	Zakres
1. Poznawanie siebie	zainteresowania, zdolności, kompetencje, predyspozycje, wartości, aspiracje, zdrowie i ograniczenia
2. Świat zawodów i rynek pracy	zawody i kwalifikacje, wymagania pracodawców, prognozy, praca zdalna, przedsiębiorczość, AI, etyka pracy
3. Rynek edukacyjny i uczenie się	typy szkół, kształcenie zawodowe, rekrutacja, edukacja formalna, pozaformalna i nieformalna, uczenie się przez całe życie
4. Planowanie i decyzje	cele, kryteria wyboru, warianty A/B/C, konsekwencje decyzji, źródła wsparcia i indywidualny plan działania

8. Realizacja na poszczególnych etapach

Etap	Główne miejsce realizacji	Priorytety
Oddział przedszkolny	zabawa i obserwacja	co lubię i potrafię; role zawodowe w otoczeniu; narzędzia i produkty; proste decyzje
Klasy I–III	edukacja zintegrowana	zainteresowania i mocne strony; znaczenie pracy; zawody bliskiego otoczenia; uczenie się i planowanie prostych działań

Etap	Główne miejsce realizacji	Priorytety
Klasy IV–VI	lekcje przedmiotowe i wychowawcze	kompetencje i uzdolnienia; grupy zawodów; czynniki wyboru; rola pieniądza i pracy; źródła wiedzy; planowanie celów
Klasa VII	minimum 10 godzin oraz działania szkolne	profil zasobów; zawody i kwalifikacje; prognozy; AI i nowe formy pracy; doświadczenie pracy; system edukacji; pierwszy plan
Klasa VIII	minimum 10 godzin oraz wsparcie rekrutacyjne	oferty szkół i kryteria rekrutacji; szkoły zawodowe; rynek pracy; instytucje wsparcia; autoprezentacja; plan A/B/C

Roczny harmonogram działań szkoły

Harmonogram może zostać doprecyzowany po diagnozie wrześniowej, pod warunkiem zachowania wymaganych treści, odpowiedzialności i terminu zatwierdzenia programu.

Termin	Działanie i treści	Adresaci	Metody i formy	Odpowiedzialni / partnerzy
IX 2026	Diagnoza potrzeb uczniów i rodziców; analiza programu, prognoza rynku pracy i danych o rekrutacji; konsultacja programu z partnerem zewnętrznym.	VII–VIII, rodzice, kadra	ankieta, analiza danych, konsultacja	doradca, wychowawcy, partner branżowy
IX–X 2026	„Poznaj siebie i swoją mocną stronę” – zainteresowania, uzdolnienia, kompetencje, wartości i informacja zwrotna.	I–III, IV–VI, VII–III	zajęcia integrowane, lekcje przedmiotowe, warsztaty	nauczyciele, wychowawcy, doradca
X 2026	Warsztat dla rodziców „Jak wspierać dziecko w wyborze, niewybierając za nie?” oraz prezentacja cyfrowych źródeł informacji.	rodzice VII–VIII; otwarte dla I–VI	spotkanie/warsztat stacjonarny lub online	doradca, psycholog/pedagog, wychowawcy
X–XI 2026	Świat zawodów wokół nas; zawody lokalne, kwalifikacje, narzędzia pracy i współzależność zawodów.	oddział przedszkolny, I–VI	projekt, zaproszony gość, wywiad rodzinny	nauczyciele, rodzice, pracodawcy
XI 2026	Rynek pracy 2026: prognoza MEN, Barometr Zawodów, monitoring karier absolwentów; potrzeby woj. śląskiego i powiatu będzińskiego.	VII–VIII, rodzice	analiza danych, infografika, dyskusja	doradca, PUP/partner branżowy
XI–XII 2026	Technologie i AI zmieniają zawody; praca zdalna, elastyczne formy zatrudnienia, przedsiębiorczość i bezpieczeństwo cyfrowe.	IV–VIII	warsztat, studium przypadku, praca z platformą	doradca, informatyk, nauczyciele
I 2027	Praca, wartości i etyka; doświadczenie pracy przez wolontariat i projekt społeczne.	I–VIII	projekt klasowy, wolontariat, refleksja	wychowawcy, opiekun wolontariatu
I–III 2027	Poznajemy szkoły ponadpodstawowe i kształcenie zawodowe: typy szkół, kwalifikacje, dalsze kształcenie i zasady rekrutacji.	VII–VIII, rodzice	targi, dni otwarte, warsztaty, baza ofert	doradca, wychowawcy, szkoły ponadpodstawowe
II–IV 2027	Wizyta zawodoznawcy u pracodawcy, w szkole zawodowej, CKZ, placówce kształcenia ustawicznego lub BCU – zależnie od dostępności.	VI–VIII	wizyta, obserwacja, kartarefleksji	dyrektor, doradca, partnerzy

Termin	Działanie i treści	Adresaci	Metody i formy	Odpowiedzialni / partnerzy
III 2027	Rodzinne wydarzenie „Ścieżki kariery - wiele dróg do celu”: stanowiska branż, rodzice w roli ekspertów, prezentacja uczniowskich pytań.	uczniowie I–VIII i rodzice	wydarzenie, mini warsztaty, konsultacje	zespół WSDZ, rodzice, partnerzy
III-IV 2027	Decyzje rekrutacyjne: porównanie ofert, punkty rekrutacyjne, plan A/B/C, terminarzy indywidualne konsultacje.	VIII i rodzice	warsztat, konsultacje, plan działania	doradca, wychowawcy
V 2027	Prezentujesz siebie i swoją kompetencję; portfolio, wystąpienie, informacja zwrotna.	IV-VIII	prezentacja, portfolio, symulacja	nauczyciele, wychowawcy, doradca
VI 2027	Podsumowanie i ewaluacja programu; rekomendacje do WSDZ i programu na kolejny rok.	uczniowie, rodzice, kadra, partner	ankieta, analiza prac i wskaźników	doradca, dyrektor, zespół WSDZ

Program zajęć dla klasy VII — minimum 10 godzin

Zajęcia prowadzi nauczyciel posiadający kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela doradcy zawodowego. Tematy można zamieniać kolejnością po diagnozie, zachowując pełną pokrycie treści programowych.

Lp.	Temat	Treści	Metody / narzędzia
1	Mój profil zasobów: zainteresowania, zdolności, kompetencje i aspiracje	1.2, 1.3, 1.6	portfolio, autorefleksja, informacja zwrotna
2	Wartości i potrzeby - co jest dla mnie ważne w nauce i pracy?	1.7, 2.4, 2.6	karty wartości, dyskusja, ranking
3	Zdrowie, możliwości i ograniczenia jako element planowania	1.1, 1.4, 1.5	studium przypadku, mapa wsparcia
4	Zawody i kwalifikacje: jak czytać informację na Infozawodowej ZPE?	2.1, 2.9	wyszukiwanie cyfrowe, karta zawodu
5	Rynek pracy wokół nas: prognozy, trendy i oczekiwania pracodawców	2.2, 2.3	prognoza MEN, Barometr Zawodów, analiza ofert
6	AI i nowe technologie — które zadania wykonają, a które powstaną?	2.10	scenariusz przyszłości, weryfikacja odpowiedzi AI
7	Praca zdalna, elastyczne zatrudnienie i przedsiębiorczość	2.2	porównanie form, case study, mini-debata
8	Jak zdobywać doświadczenie: wolontariat, projekt społeczny i etyki pracy	2.4, 2.5, 2.6	projekt, plan doświadczenia, refleksja
9	System edukacji i kształcenia zawodowego - wiele dróg do celu	3.1, 3.3, 3.4, 3.5	mapa edukacyjna, oferta szkół, dyskusja
10	Mój pierwszy plan edukacyjno-zawodowy i się wsparcia	4.2, 4.3, 4.4	cel SMART, plan A/B, konsultacja i rowieśnicza

Program zajęć dla klasy VIII — minimum 10 godzin

Lp.	Temat	Treści	Metody / narzędzia
1	Aktualizuję portfolio: moje zasoby, aspiracje i warunki wyboru	1.1–1.7	bilans zasobów, konsultacja, aktualizacja portfolio
2	Oferta szkół ponadpodstawowych i kryteria rekrutacji	3.1, 3.2	oficjalne oferty, kalkulacja punktów, terminarz
3	Liceum, technikum czy szkoła branżowa? Korzyści i wyzwania	3.3, 3.5	macierz porównawcza, debata, spotkanie z uczniami szkoły
4	Rynek pracy 2026: lokalnie, regionalnie i krajowo	2.2, 2.3	prognoza MEN, Barometr, monitoring absolwentów
5	Zawód od środka: zadania, środowisko pracy i kwalifikacje	2.1, 2.9	Infozawodowe, ZPE, karta zawodu, wizyta
6	Nowe technologie i AI a moje wybory edukacyjne	2.10, 4.4	analiza zmian, krytyczna ocena źródeł, scenariusze

Lp.	Temat	Treści	Metody / narzędzia
7	Gdzie szukać pomocy? Instytucje, doradca i platformy komunikacji	2.8, 4.3	mapa instytucji, zadania nawigacyjne, konsultacja
8	Autoprezentacja: mówię o swoich mocnych stronach i doświadczeniach	2.7, 2.5, 2.6	elevator pitch, informacja zwrotna, portfolio
9	Podjęcie decyzji: kryteria, ryzyko, konsekwencje i wpływ otoczenia	4.1, 4.2, 4.4	macierz decyzji, „za i przeciw”, konsultacja
10	Plan A/B/C i krok po kroku przez rekrutację	3.2, 4.1–4.4	indywidualny plan działania, checklista, ewaluacja

Działania dla oddziału przedszkolnego i klas I–VI

Etap	Zakres treści	Przykładowe formy
Oddział przedszkolny	Poznanie siebie; role zawodowe w zabawie; zawody w otoczeniu; narzędzia i produkty; uczenie się podejmowania prostych decyzji.	zabawa tematyczna, spotkanie z rodzicem, kącik zawodów, wycieczka
Klasy I–III	Zainteresowania i mocne strony; znaczenie pracy; zawody osób z otoczenia; uczenie się nowych umiejętności; proste planowanie działań.	zajęcia integrowane, projekt „Zawody mojej okolicy”, portfolio zainteresowań
Klasy IV–VI	Zainteresowania, uzdolnienia i kompetencje; grupy zawodów i drogi do nich; czynniki wyboru; indywidualne sposoby uczenia się; planowanie celów.	lekcje przedmiotowe, godziny wychowawcze, wywiad, prezentacja, warsztaty cyfrowe

9. Formy i metody pracy

9.1. Formy realizacji

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII;
- zajęcia edukacyjne, godziny wychowawcze, projekty międzyprzedmiotowe i działania biblioteki;
- konsultacje indywidualne i zespołowe dla uczniów oraz konsultacje z rodzicami;
- warsztaty i wydarzenia z aktywnym udziałem rodziców;
- spotkania z przedstawicielami zawodów, pracodawcami, absolwentami i instytucjami wsparcia;
- wizyty zawodoznawcze, dni otwarte szkół, targi edukacyjne, BCU, CKZ i inne placówki;
- wolontariat, projekty społeczne i zadania umożliwiające bezpieczne doświadczenie ról zawodowych;
- zadania z platform edukacyjnych, baz zawodów, prognoz i narzędzi cyfrowych.

9.2. Metody

- portfolio ucznia, autorefleksja, obserwacja i informacja zwrotna;
- mapy zainteresowań i kompetencji, karty wartości, bilans zasobów;
- studium przypadku, symulacja decyzji, debata, praca projektowa;
- wyszukiwanie i porównywanie ofert, prognoz, zawodów i kwalifikacji;
- wywiad z przedstawicielem zawodu, obserwacja środowiska pracy i karta refleksji po wizycie;
- plan SMART, macierz decyzji, plan A/B/C i indywidualny plan działania.

10. Organizacja i odpowiedzialność

Osoba / podmiot	Odpowiedzialność w systemie
Dyrektor	wyznacza osoby odpowiedzialne; zapewnia warunki i godziny; zatwierdza program roczny do 30 IX po opinii rady pedagogicznej; nadzoruje bezpieczeństwo i dokumentację
Doradca zawodowy / koordynator	diagnozuje potrzeby; analizuje prognozy i monitoring; opracowuje z zespołem i partnerem program roczny; prowadzi zajęcia VII–VIII; koordynuje, informuje, dokumentuje i ewaluje
Wychowawcy	rozpoznają potrzeby klasy; realizują działania wychowawcze; wspierają portfolio i planowanie; kontaktują się z rodzicami; kierują do konsultacji
Nauczyciele	włączają treści doradcze w przedmioty; pokazują zastosowania wiedzy, kompetencje i zawody; przekazują informacje o postępach i uzdolnieniach
Pedagog / psycholog / specjaliści	wspierają diagnozę funkcjonalną, dostępność, dobrostan i decyzje uwzględniające możliwości ucznia; konsultują pracę z rodziną
Bibliotekarz / nauczyciel informatyki	wspiera dostęp do źródeł, kompetencje informacyjne, bezpieczeństwo cyfrowe i krytyczną ocenę treści
Rodzice	dzielą się obserwacjami i doświadczeniem; uczestniczą w warsztatach i wydarzeniach; wspierają samodzielność ucznia; przekazują informację zwrotną
Partnerzy zewnętrzni	konsultują program roczny; udostępniają wiedzę o branżach i środowisku pracy; współorganizują spotkania lub wizyty

11. Roczny cykl zarządzania WSDZ

Etap	Proces	Termin	Dowód / odpowiedzialność
1	Diagnoza i analiza danych	VI-IX	ankiety, rozmowy, wnioski z poprzedniego roku, prognozy, rekrutacja, monitoring karier
2	Opracowanie programu rocznego	VIII-IX	doradca + kadra + rzeczywisty pracodawca / izba / przedstawiciel branży
3	Opinia i zatwierdzenie	do 30 IX	opinia rady pedagogicznej; zatwierdzenie przez dyrektora
4	Realizacja i monitoring	IX-VI	zajęcia, wydarzenia, wizyty, udział rodziców, dokumentowanie i reagowanie na potrzeby
5	Ewaluacja i rekomendacje	V-VI	analiza wskaźników, informacja uczniów i rodziców, wnioski do WSDZ i programu na kolejny rok

12. Diagnoza potrzeb i wykorzystanie danych

- ankieta potrzeb uczniów klas VII-VIII i rodziców; rozmowy z wychowawcami i specjalistami;
- analiza frekwencji, przebiegu konsultacji, portfolio i trudności w podejmowaniu decyzji;
- analiza wyborów absolwentów oraz – w zakresie dostępnych danych – monitoringu ich karier;
- prognoza MEN dla zawodów szkolnictwa branżowego na poziomie krajowym i wojewódzkim;
- prognozy rynku pracy prowadzone na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy, w tym Barometr Zawodów;
- aktualne informacje o szkołach ponadpodstawowych, kryteriach rekrutacji i terminach;
- informacje od pracodawców, izb, przedstawicieli branż i instytucji rynku pracy.

13. Aktywny udział rodziców

Forma	Rola rodzica
Warsztat wspierający	pytania wzmacniające autonomię dziecka, rozpoznawanie presji i stereotypów, zasady rozmowy o wyborze
Laboratorium źródeł	wspólne wykonanie zadania na Infozawodowe, ZPE, Barometrze Zawodów lub w oficjalnych ofertach szkół
Rodzinne wydarzenie kariery	rodzice jako przedstawiciele zawodów lub osoby współtworzące stanowiska branżowe i pytania uczniów
Konsultacje	rozmowa uczeń–rodzic–doradca albo uczeń–doradca; wspólne porządkowanie wariantów bez podejmowania decyzji za ucznia
Ewaluacja	ocena użyteczności działań, dostępności informacji oraz zgłoszenie potrzeb na kolejny rok

14. Współpraca z otoczeniem szkoły

- lokalni i regionalni pracodawcy, organizacje pracodawców, izby gospodarcze i przedstawiciele branż;
- Powiatowy Urząd Pracy w Będzinie, publiczne służby zatrudnienia, OHP i agencje zatrudnienia;
- szkoły ponadpodstawowe, w szczególności szkoły prowadzące kształcenie zawodowe;
- branżowe centra umiejętności, centra kształcenia zawodowego i placówki kształcenia ustawicznego;
- poradnia psychologiczno-pedagogiczna, placówki doskonalenia nauczycieli i organizacje społeczne;
- absolwenci, rodzice i lokalni specjaliści reprezentujący różne ścieżki edukacyjne i zawodowe.

15. Narzędzia cyfrowe, bezpieczeństwo i AI

- szkoła zapoznaje uczniów i rodziców z platformami edukacyjnymi, bazami zawodów, prognozami oraz sposobem kontaktu z doradcą;
- uczniowie sprawdzają autora, datę, źródło, aktualność i cel informacji oraz porównują co najmniej dwa źródła;
- narzędzia AI mogą wspierać tworzenie pytań, wariantów i przykładów, lecz nie podejmują decyzji za ucznia;
- odpowiedzi AI są weryfikowane w źródłach urzędowych; nie wprowadza się danych wrażliwych ani pozwalających zidentyfikować ucznia;
- zakładanie kont odbywa się zgodnie z regulaminem szkoły, regulaminem usługi, wymaganiami wieku i ochrony danych;
- uczeń ma możliwość wykonania równoważnego zadania bez konta lub bez użycia AI;
- testy i kwestionariusze są punktem wyjścia do rozmowy, a nie diagnozą psychologiczną ani werdyktem zawodowym.

16. Dostępność i wsparcie uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami

- dostosowanie języka, czasu, sposobu odpowiedzi, wielkości czcionki, kontrastu i formatu materiałów;
- materiały w wersji cyfrowej i drukowanej oraz możliwość odpowiedzi ustnej lub wspomaganej;
- wykorzystanie opisów alternatywnych, materiałów możliwych do odczytu przez technologie asystujące i napisów do filmów;
- uwzględnianie stanu zdrowia i funkcjonowania ucznia bez etykietowania i ograniczania aspiracji;

- współpraca doradcy z rodziną, pedagogiem, psychologiem, nauczycielami specjalistami i poradnią;
- planowanie bezpiecznej formy udziału w wizie lub równoważnej aktywności, gdy wyjazd jest niedostępny.

17. Dokumentowanie realizacji

- WSDZ oraz zatwierdzony program realizacji doradztwa zawodowego na dany rok;
- opinia rady pedagogicznej i decyzja dyrektora dotycząca programu rocznego;
- karta konsultacji programu z pracodawcą, izbą gospodarczą albo przedstawicielem branży;
- dzienniki zajęć klas VII–VIII oraz zapisy działań realizowanych na innych zajęciach;
- scenariusze, materiały, linki do źródeł, karty pracy i przykładowe produkty uczniowskie;
- listy obecności lub inne potwierdzenia udziału rodziców i partnerów;
- dokumentacja wizyt zgodna z procedurami bezpieczeństwa szkoły;
- zbiorcze wyniki ewaluacji bez nadmiernego gromadzenia danych osobowych.

18. Monitoring i ewaluacja

Obszar	Dowód	Kryterium
Realizacja godzin	dziennik, liczba godzin i frekwencja	każdy oddział VII: min. 10 godzin; każdy oddział VIII: min. 10 godzin
Pokrycie treści	mapa zgodności, scenariusze	wszystkie cztery obszary i wymagane nowe treści ujęte w programie
Kompetencje uczniów	portfolio, plan A/B/C, zadanie cyfrowe, samoocena	widoczny postęp i kompletny plan ucznia klasy VIII
Udział rodziców	listy obecności, karty pracy, ankieta	co najmniej dwie aktywne formy w roku
Partner branżowy	karta konsultacji i dowód współpracy	udokumentowana konsultacja programu i co najmniej jedno działanie
Środowisko pracy	karta wizyty / spotkania i refleksja uczniów	co najmniej jedna wizyta lub równoważne spotkanie z praktykiem
Dostępność	przegląd materiałów i sposobów udziału	zapewnione niezbędne dostosowania
Jakość informacji	przegląd linków i dat	źródła sprawdzone co najmniej raz w semestrze i przed publikacją

Doradca zawodowy przedstawia dyrektorowi zbiorcze wyniki ewaluacji do końca czerwca. Wnioski służą aktualizacji WSDZ oraz opracowaniu programu realizacji doradztwa zawodowego na kolejny rok.

19. Minimalny standard realizacyjny na rok 2026/2027

Element	Standard	Dowód
Klasy VII	minimum 10 godzin na oddział	dziennik zajęć
Klasy VIII	minimum 10 godzin na oddział	dziennik zajęć
Rodzice	minimum 2 aktywne formy	lista / karta pracy / ankieta
Partner branżowy	konsultacja programu + minimum 1 działanie	karta konsultacji / potwierdzenie
Rynek pracy	analiza prognozy MEN, Barometru i dostępnego monitoringu	notatka / materiał / zadanie ucznia
Narzędzia cyfrowe	minimum 1 zadanie na platformie lub w bazie zawodów dla VII i VIII	karta zadania / portfolio

Element	Standard	Dowód
Wizyta / praktyk	minimum 1 kontakt z rzeczywistym środowiskiem pracy lub branżą	karta refleksji / potwierdzenie
Ewaluacja	podsumowanie do końca czerwca	raport zbiorczy i rekomendacje

Załącznik nr 1. Mapa odpowiedzialności

Zadanie	Dyrektor	Doradca	Wychowawcy	Nauczyciele	Specjaliści	Rodzice
Diagnoza potrzeb	A	R	W	W	W	K
Program roczny	A/Z	R	W	W	K	K
Zajęcia VII–VIII	N	R	W	W	K	I
Działania I–VI	N	K	R	R	K	W
Aktywne formy dla rodziców	N	R	W	W	K	R/W
Partnerzy i wizyty	A	R	W	W	K	W
Dostosowania	N	K	W	W	R	K
Ewaluacja	A	R	W	W	K	W

Legenda: R – realizuje; A – odpowiada; Z – zatwierdza; W – współpracuje; K – konsultuje; N – nadzoruje; I – otrzymuje informację.

Załącznik nr 2. Przykładowa integracja z edukacją przedmiotową

Zajęcia	Możliwe treści doradcze
Edukacja wczesnoszkolna	zainteresowania, mocne strony, zawody w otoczeniu, planowanie prostych działań
Język polski	autoprezentacja, komunikacja, argumentowanie wyboru, analiza informacji i dokumentów
Matematyka	dane rynku pracy, wykresy, punkty rekrutacyjne, budżet i planowanie
Informatyka	wyszukiwanie źródeł, bezpieczeństwo cyfrowe, platformy, krytyczna ocena AI
Przyroda / biologia	zawody, zdrowie i ograniczenia, środowisko pracy, kompetencje badawcze
Geografia	lokalny i regionalny rynek pracy, mobilność, branże i zmiany gospodarcze
Historia / WOS	zmiany zawodów, prawo do pracy, instytucje publiczne i społeczne
Języki obce	słownictwo zawodowe, uczenie się, mobilność i prosta autoprezentacja
Technika	narzędzia, procesy, bezpieczeństwo, zawody techniczne i kształcenie zawodowe
Plastyka / muzyka	portfolio, branże kreatywne, projekt, prezentacja i prawa autorskie
Wychowanie fizyczne	cele, wytrwałość, współpraca, zdrowie i zawody sportowe
Godzina wychowawcza	wartości, relacje, decyzje, presja, planowanie i wsparcie

Załącznik nr 3. Rekomendowane źródła cyfrowe

Źródło	Zastosowanie	Odnosnik
Infozawodowe MEN	opisy zawodów, szkoły, placówki i materiały doradcze	Otwórz źródło
Zintegrowana Platforma Edukacyjna	e-materiały edukacyjne i materiały dla doradztwa	Otwórz źródło
Portal Doradztwa Zawodowego ORE	scenariusze, narzędzia i materiały metodyczne	Otwórz źródło
Barometr Zawodów	prognozy krajowe, wojewódzkie i powiatowe	Otwórz źródło
Prognoza MEN 2026	zapotrzebowanie na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego	Otwórz źródło
Mapa BCU	branżowe centra umiejętności i ich dziedziny	Otwórz źródło
PUP Będzin	lokalne informacje o rynku pracy i usługach wsparcia	Otwórz źródło

Przegląd aktualności: Doradca sprawdza linki, daty prognoz, zasady rekrutacji i dane kontaktowe co najmniej raz w semestrze oraz bezpośrednio przed udostępnieniem uczniom lub rodzicom.

Załącznik nr 4. Coroczna checklista działania WSDZ

Lp.	Kryterium	Data / uwagi
☐ 1	Przeprowadzono diagnozę potrzeb uczniów, rodziców i kadry.	
☐ 2	Przeanalizowano prognozę MEN, prognozy rynku pracy i dostępny monitoring karier absolwentów.	
☐ 3	Opracowano program roczny z udziałem nauczycieli, wychowawców i specjalistów.	
☐ 4	Program skonsultowano z rzeczywistym pracodawcą, izbą gospodarczą albo przedstawicielem branży.	
☐ 5	Rada pedagogiczna wyraziła opinię, a dyrektor zatwierdził program do 30 września.	
☐ 6	Zaplanowano minimum 10 godzin dla klasy VII i minimum 10 godzin dla klasy VIII.	
☐ 7	Zaplanowano co najmniej dwie formy aktywnego udziału rodziców.	
☐ 8	Zaplanowano narzędzia cyfrowe, źródła informacji i sposób kontaktu z doradcą.	
☐ 9	Zaplanowano wizytę zawodoznawczą lub równoważny kontakt z rzeczywistym środowiskiem pracy.	
☐ 10	Zapewniono dostępność i niezbędne dostosowania.	
☐ 11	Zrealizowano monitoring w trakcie roku i ewaluację końcową.	
☐ 12	Wnioski wykorzystano do programu na kolejny rok i aktualizacji WSDZ.	

Załącznik nr 5. Przyjęcie dokumentu do stosowania

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego przyjmuje się jako ramę organizacji doradztwa zawodowego w Szkole Podstawowej nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Siewierzu. Dokument podlega przeglądowi co najmniej raz w roku, po ewaluacji programu realizacji doradztwa zawodowego, oraz każdorazowo po zmianie przepisów.

Data przyjęcia / aktualizacji	
Forma przyjęcia	zarządzenie / decyzja dyrektora nr
Osoba koordynująca WSDZ	

.....
data

.....
podpis dyrektora szkoły

Dokument opracowano według stanu prawnego na 3 września 2026 r. W przypadku zmiany przepisów, zasad rekrutacji lub źródeł danych WSDZ i program roczny należy odpowiednio zaktualizować.